

Sak:
Revisjon av vernskogforskrift

Vår dato:
17.01.2025

Vår ref.:
2022/8711

Til:

Saksbehandler, innvalgstelefon
Trond Rian, 74 16 80 89

Kopi til:

Høringsuttalelser til vernskogforskrift - oppsummering og vurdering

Naturvernforbundet i Trøndelag

Mener at naturmangfold og naturfare må inn som begrep **§§ 1 og 2**.

Kommentar til **§ 3** : "Der det er relevant skal det også oppgis hvordan hensyn skal tas til miljøverdier jf. de hensyn som nevnes i **§ 1** skogbruksloven."

Naturvernforbundet mener at det alltid vil være viktig å ta hensyn til miljøverdiene, og at "der det er relevant" må strykes.

§4 Støtter konkrete definisjoner av lukket hogst.

§ 5 Ønsker mer presisering rundt «det karakteriske ved denne skogtypen», og presisering av kantsoner mellom myr og fastmark. Ønsker en tredje sone der det kan tillates flatehogst, og at det i sone 2 da er kun lukket hogst. Mener at formuleringen om sone 2 "Nedover i sonen kan en gradvis ta inn andre hogstformer" blir for upresist og lett å tøyse. Mener også at inntil 30 dekar hogstflater er for mye og at dette bør senkes til ca 10 dekar.

§6 Dispensasjon

"I områder som inngår i sone 2 under **§ 5**, kan kommunen ut fra en faglig vurdering av de lokale forholdene gi dispensasjon fra retningslinjene for hogst."

Naturvernforbundet, mener det er viktig at en faglig vurdering bygger på befaringsfelt, og ber om at dette presiseres.

§ 7 – Ønsker teksten "ut fra informasjon i tilgjengelige databaser og annen tilgjengelig informasjon og kunnskap om naturforhold og økologiske sammenhenger".

§9 Klage

Det er vesentlig at det gjøres vurderinger i samsvar med naturmangfoldloven **§ 7**. Dersom kommunene ikke svarer på en melding innen tre uker kan det innebære brudd på NML **§ 7**. Manglende svar på hogstmelding innen svarfristen bør derfor kunne påklages

Generelt

Spesielt i vernskogen mener Naturvernforbundet det er viktig å satse på at gjenveksten skal skje ved naturlig forynging og satsing på utviklingsdyktige trær, og i tillegg suppleringsplanting der det viser seg å være nødvendig. Dette bør inn i forskriften.

Vi ser flere eksempler på for store hogstflater, og at nye flater legges inntil eldre flater der det ennå er ungskog. Forskriften bør derfor si noe om vurdering av slike forhold.

Våre kommentarer :

§ 1, 2, 3 – Relevante miljøvurderinger skal alltid hensyntas uavhengig av om hogsten er i vernskog eller ikke. Relevant i denne sammenheng må vurderes i forhold til innholdet i meldingen.

Naturfareområder kommer i en forskrift senere og det vil derfor være feil å ta inn i denne forskriften.

§ 5 En tredje sone vil ikke være mer presis da denne ikke skal digitaliseres. Det vil derfor være en skjønnsmessig vurdering uansett hvor det bør være lukket hogst og flatehogst i sone 2. Inntil 30 dekar hogstflater har vært praktisert i vernskogbestemmelsene i Trøndelag siden 1994, og en kjenner ikke til tilfeller der en ikke har fått opp ny skog pga størrelsen på hogstflatene. Det foreligger derfor ikke dokumentasjon på at flatestørrelsen er i strid med vernskogformålet.

§ 6. Statsforvalteren (SF) er enig i at det ofte vil være best at en faglig vurdering om dispensasjon bygger på befaring i felt. Imidlertid varierer lokalkunnskapen i kommunene, og med det behovet for befaring. Befaringer er i tillegg svært ressurskrevende for kommunen. Det vurderes som lite formålstjenlig å detaljstyre kommunens saksbehandling på en slik måte.

§ 9 Klage. SF er enig med Naturvernforbundet at en avklaring i forhold til NML er viktig, og har derfor bedt om dette. Dette er tatt til departementsnivå og svaret er at i de tilfeller kommunen ikke svarer opp med et vedtak innen 3 uker så er det ikke et påklagbart enkeltvedtak.

Generelt.

Foryngelsen skjer delvis slik som Naturvernforbundet beskriver, men for større flater mer som ordinær planting. SF mener det ikke er hensiktsmessig å overstyre dette i en forskrift, da dette best vurderes for hver hogst.

SF er enige med Naturvernforbundet at det er en problemstilling når store hogstflater legges inntil eldre flater - der det enda er lav høyde på foryngelsen. Det vurderes som krevende å formulere en god nok bestemmelse for dette i forskriften. SF mener at kommunen kan og bør hensynta dette i sin saksbehandling, og at dette kan være et relevant moment med hensyn på å sette begrensninger på f.eks flatestørrelse i den enkelte sak.

Allskog

Allskog mener at de gjeldende vernskogsbestemmelsene for Nord- og Sør-Trøndelag i all hovedsak har blitt praktisert på en forutsigbar måte for skogbruket. De støtter derfor en videreføring av hovedtrekkene i en ny vernskogsforskrift for Trøndelag.

Allskog mener at ikke-besvarte hogstmeldinger ikke gir grunnlag for klageadgang.

De støtter forslaget om å unnta for småskala vedhogst slik det er formulert.

Våre kommentarer

Klageadgangen er avklart og blir i tråd med Allskogs syn.

Statskog

Støtter unntak for småskala vedhogst og konkretisering av rundt hogstformer. Ser ikke de store endringene fra tidligere bestemmelser.

Utover forskriften ønskes et felles søknadsskjema, da kvaliteten på disse varierer sterkt hos kommunene. Ønsker også primært at kommunene gir en klar tilbakemelding på søknadene, og at disse behandles så raskt som mulig. Påpeker at dette etterspørres av ekstern revisor.

Våre kommentarer:

Et felles søknadskjema i saksbehandlingssystemet ØKS er noe vi forstår Ldir arbeider med. Statsforvalteren merker seg at Statskog ønsker at meldingene besvares med en dokumenterbar tilbakemelding, og vurderer en oppfølging av dette opp mot kommunene.

Midtre Gauldal kommune

I utgangspunktet positiv til ny forskrift.

§ 1 Ønsker spesifisering av hvilke negative konsekvenser det siktes til i formålsparagrafen.

§ 3 Ønsker at tillatelse kan gis for 5 år pga bl.a vanskelig planlegging mhp bæresvak mark.

§ 4. Definisjoner:

Minimum 16 trær per dekar. Det bør defineres at det er herskende og medherskende trær som regnes inn i kravet til treantall. Det vil eliminere eventuelle diskusjoner om undertrykte trær skal regnes inn i en lukket hogst.

Fjellskoghogst må stå som en egen hogstform, og ikke under «Lukka hogst». Med mulighet for å benytte småflater mellom 2 – 5 daa. vil hogstformen måtte defineres som en «åpen hogst» der småflater benyttes i noe omfang. Alternativt kan begrepet «småflater» fjernes i definisjonen for «Fjellskoghogst og bledning».

Åpne hogstformer er definert i forslaget til ny forskrift som færre enn 15 trær pr. daa. Det bør endres til: færre enn 16 trær pr. daa.

§ 5. Forvaltningsregler for hogst i vernskog:

Sone 2 Hogst med ulik restriksjonsgrad bør ha en klarere formulering på hvor det skal benyttes lukkede hogstformer. Det kan være definert ved bonitet, og/eller terrengforhold som kaldluftsgryter, kaldluftselver og potensiell vindpåvirkning

§ 8. Vedtak om hogststopp: Forslaget til ny forskrift mangler en straffeparagraf. Vedtak om hogststopp vil svært sjelden komme til bruk på grunn av at det ikke er, og vil kanskje aldri bli ressurser nok til å følge opp pågående manuelle og maskinelle hogster i vernskogen. Maskinelle hogster i vernskogen er ofte over på få dager. Avvik fra meldeplikt og vilkår i vedtak om hogst i vernskog vil normalt avdekkes etter at hogsten er gjennomført.

Våre kommentarer:

Tillatelse for 5 år. Det kan være tilfeller der dette kan være ønskelig, men vi har ikke indikasjoner fra næringen på at 3 år oppfattes som et problem av betydning, heller ikke i denne høringen. Vi har 2 landsdekkende virkeskjøpere i fylket, og 3 år benyttes så langt vi kjenner til i resten av landet.

Herskende og medherskende trær inn i definisjonen. SF er enige i at understandere / klart undertrykte ikke kan gå inn i antallet, men definisjonen i forskriften er som i faglitteraturen. Fjellskoghogst begrepet er ikke et begrep som er definert i faglig, og er ønskelig å unngå å lansere i forskriften for å ikke skape forvirring.

Åpne hogstformer en færre enn 16 trær pr daa, så dette er en skrivefeil som må justeres i endelig forskrift. Hogststopp – etter juridisk avklaring fra LMD vil formulering om hogststopp utgå fra forskriften.

Landbruks- og matdepartementet

Departementet påpeker at det ikke er hjemmel til å ta inn bestemmelse om hogststopp i vernskogforskrifter, og at slike vedtak må hjemles direkte i skogbruksloven (§8).

Våre kommentarer:

SF vil korrigere forskriften slik at den blir i tråd med dette innspillet. Vi vil bemerke at på dette punktet er den foreslåtte teksten identisk med malen til forskrift som var vedlagt Landbruksdirektoratets veileder. En veileder som LMD fikk til høring for ca 2 år siden uten å reagere på formulering om hogststopp på daværende tidspunkt.

Landbruksdirektoratet (inkluderer nye vurderinger fra LMD også)

§ 2 Virkeområde. Foreslår å flytte unntaket (småskala vedhogst) for meldeplikt til § 3 og at unntak føres i eget kapittel.

Vår kommentar:

Det er et fornuftig innspill som gir bedre redigering, og tas til følge.

§3 Meldeplikt for hogst i vernskog. Vurderinger med naturmangfoldloven § 7 følger av generelle forvaltningsregler. Direktoratet anbefaler at det vurderes om dette punktet kan utelates, eller at alle punktene i forbindelse med saksbehandlingen beskrives i forskriften.

Vår kommentar:

Vi vil igjen bemerke at den foreslåtte teksten for dette punktet er den samme som i malen til forskrift som var vedlagt Landbruksdirektoratets veileder. Ldir's nye anbefaling angående dette tas til følge i forskriften.

§ 5 Forvaltningsregler for hogst i vernskog.

Spør om Statsforvalteren vurdert noen begrensninger på samlet flatestørrelse om en ser på tvers av eiendommer? En definisjon på når en hogstflate er tilstrekkelig foryngelse kan også med fordel beskrives.

Vår kommentar:

Dette temaet ble også tatt opp av Naturvernforbundet. SF er som tidligere nevnt enig i problemstillingen, men mener det er tilstrekkelig adgang til å adressere dette i saksbehandlingen både etter gammel og ny forskrift. SF er også enig i at høyden og tettheten på en foryngelse vil ha noe å si for klimatisk robusthet når det gjelder påvirkning av nabobestand. SF mener at forsøk på å beskrive begge disse forholdene i forskriften vil være krevende og gi unødig kompleksitet. Tematikken er derfor bedre egnet for kommunens skjønnsutøvelse. Siden 1994 har vi heller ikke erfaringer som tilsier at dette er en utbredt problematikk i vernskogen.

§6 Dispensasjon. SF står fritt til å delegere myndigheten til dispensasjon fra vernskogforskriften til kommunene. SF må gjennom blant annet veiledning sørge for at kommunene har en omforent forståelse av hvordan dispensasjoner behandles slik at en ikke opplever ulik praksis rundt om i fylket. Mener det med fordel kan tydeliggjøres hvem som behandler dispensasjon fra reglene i vernskogforskriften

Vår kommentar:

Igen er teksten i tråd med LDir's foreslåtte mal i veilederen, og vi oppfatter denne tydelig nok. Søknader om dispensasjoner er vi usikker på om har forekommet siden etablering av dagens regler i 1994, og slike søknader forventes heller ikke å bli av stor aktualitet i det videre.

§7 Kontroll og opplysningsplikt

Det finnes ingen hjemmel i skogbrukslova som sier at skogeier har plikt til å gi opplysninger, og følge opp pålegg fra kommunen, noe som gjør at dette punktet må omskrives. Gjennom behandlingen av en

hogstmelding kan vilkår som opplysningsplikt og rapporteringsplikt stilles. Behandling av en hogstmelding er å regne som et enkeltvedtak.

Vår kommentar:

I likhet med § 6 er teksten for § 7 identisk med Ldir's eget forslag til mal. SF mener at setningen om skogeiers opplysningsplikt og oppfyllelse av pålegg da må sløyfes, men at det må være relevant at kommunen kan føre kontroll med at godkjente tiltak er å tråd med vedtak. Denne setningen i få fall beholdes.

§8 Vedtak om hogststopp. Viser til uttalelse fra LMD som SF tar til følge.

Straff

Direktoratet anbefaler å ha med en paragraf om straffemulighetene. Når det kommer til straff kan skogbrukslovas beskrivelse gjengis: «Den som forsettleg eller aktlaust bryt føresegnene i §§ 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14 eller 15, forskrifter gitt med heimel i desse paragrafane eller vedtak i medhald av desse føresegnene eller forskriftene, blir straffa med bøter eller fengsel i inntil eitt år.

Straff etter første og andre ledd kan berre nyttast når brotet er vesentleg.»

Vår kommentar:

SF registrerer at det foreslås en utvidet formulering i forhold til LDir's forskriftsmal som kun omhandlet klageretten og ordinær forvaltningsrett. Vi er av denne oppfatning av at straffebestemmelsen i skogbruksloven ville ha vært gjeldende også om den ikke er nevnt spesifikt, men vil likevel ta inn dette som en ny § om Klage og straff.